

گرفته شده است. البته شاید نتوان نقطه‌ی مقابل حریم خصوصی را «حریم عمومی» دانست. زیرا حریم دلالت بر محدوده و مرز مشخصی دارد؛ و حریم بودن با عمومی بودن این مفهوم در تضاد است. پس بهتر است آن را «حوزه عمومی» بنامیم.

عوامل وابسته به حریم خصوصی

حریم خصوصی مفهومی نیست که بتوان تعریف مشخصی از آن ارائه کرد زیرا در مواجهه با فرهنگ، فعل و فضاها، تفاوت حد و مرزهای مختلفی به خود می‌گیرد.

دین: حریم خصوصی هر فرد در ادیان مختلف متفاوت است. مثلاً در اسلام، انسان از بسیاری از اعمال نهی شده است که این ممنوعیت حتی در حریم خصوصی فرد نیز جاری می‌باشد.

فضا: یک مجموعه‌ی آپارتمانی را تصور کنید که چندین خانواده در آن زندگی می‌کنند. مسلماً رفتاری که افراد در واحد خود دارند را نمی‌توانند در محیط مجتمع هم داشته‌باشند و همچنین برخوردهایی که در مجتمع دارند، در کوچه و خیابان پسندیده نیست. این حریم تا حدودی نسبی است.

فعل: نوع فعل انجام شده یکی از معیارهای خصوصی بودن حریم است. مثلاً در همان مجتمع مسکونی افراد می‌توانند در منزل خود هر نوع پوششی داشته باشند اما بلند صحبت کردن و پخش موسیقی با صدای بلند تعرض به حریم خصوصی دیگر همسایه‌ها است.

فرهنگ: از جنبه‌ی فرهنگی هم تعاریف حریم خصوصی گسترده می‌شود. حریم خصوصی فرهنگ شرق با غرب تفاوتی به اندازه‌ی فاصله‌ی شرق و غرب و چه بسا بیش تر دارد!

پوشش، حریم خصوصی یا...؟

بسیاری از تصمیم‌های ما به امور شخصی‌مان مربوط می‌شود. مثل انتخاب رشته‌ی تحصیلی، شغل یا نوع پوشش. تا وقتی که این امور شخصی در محیط خلأ انجام شود و روی فرد و جامعه تأثیری نگذارد می‌توان آن را حریم خصوصی هم نامید اما اگر باعث تعرض به آزادی، اختیار و حق انتخاب بقیه افراد جامعه شود از تعریف حریم خصوصی بیرون خواهد رفت.

مثلاً تا وقتی که پوشش افراد در محیطی خالی از افراد جامعه باشد، این پوشش بخشی از حریم خصوصی فرد محسوب می‌شود اما با وارد شدن به حوزه عمومی مردم و در معرض دید عموم قرار گرفتن، معادلات تازه‌ای به وجود می‌آید.

تبدیل شدن محیط جامعه به نمایشگاهی برای عرضه‌ی انواع زیبایی، به طور ناخودآگاه بر ذائقه‌ی زیبایی‌شناسی مردان تأثیر می‌گذارد به طوری که اثرات منفی آن هنگام تصمیم‌گیری برای ازدواج و برخورد با خانواده آشکار می‌شود. در واقع اگر خوب بنگریم خصوصی دانستن پوشش در جامعه، خود تهدیدی برای حریم خصوصی خانواده‌ها و روابط بین اعضای خانواده است؛ پوشش بدون حد و مرز، اعلام جنگی پنهانی بر علیه جامعه است که قربانی اصلی آن نهاد خانواده خواهد بود.

منابع:

- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛
- مطهری، مرتضی، مسئله حجاب، انتشارات صدرا.
- گاردنر، ویلیام، جنگ علیه خانواده، ترجمه: معصومه محمدی، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
- کلاین، آلن آر، عریان کردن فمینیسم، ترجمه: طاهره توکلی، دفتر نشر معارف.

امروز با پیشرفت انواع تکنولوژی‌ها، حریم خصوصی افراد از محل زندگی و محیط‌های شخصی فراتر رفته و حریم خصوصی اطلاعاتی را نیز شامل می‌شود. اطلاعات شخصی که افراد در کامپیوترها و دستگاه‌های الکترونیکی خود دارند معمولاً بیش از موارد دیگر به حوزه‌ی خصوصی زندگی‌شان مربوط می‌شود. با وجود انواع سایت‌ها، نرم‌افزارها و حتی سیستم‌عامل‌های جاسوسی، حریم خصوصی افراد روز به روز بیش تر رنگ می‌بازد و متأسفانه کمتر کسی به این وضعیت حساسیت نشان می‌دهد.

در تعریفی ساده از حریم خصوصی دو ویژگی برای آن بیان شده است. اول این که در حریم خصوصی افراد حق دارند شخصاً برای خود تصمیم بگیرند و حریم خصوصی چیزی متعلق به شخصیت انسان است و دیگران در این مورد حق ندارند. دوم این که در حریم خصوصی اصل بر آن است که کسی حق مداخله ندارد و دخالت دیگران در آن حریم نیازمند مجوز است. باید توجه داشت که در این تعریف اصل مهم «تأثیر و

تأثر حریم عمومی و خصوصی بر یکدیگر» نادیده

پوشش و حریم خصوصی

■ عطیه کشتکاران

حریم خصوصی هر فرد در ادیان مختلف متفاوت است. مثلاً در اسلام، انسان از بسیاری از اعمال نهی شده است که این ممنوعیت حتی در حریم خصوصی فرد نیز جاری می‌باشد

